

РЕШЕНИЕ

№ 3080

гр. София, 09.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,
в публично заседание на 27.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **1692** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Т. Т. А. от [населено място] срещу Решение № 2153-21-31 от 31.01.2023г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е отхвърлена жалбата й срещу разпореждане № 034430/95/23.12.2022г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ С.-град.

Жалбоподателката счита, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане противоречат на материалния закон и административнопроизводствените правила. Счита, че съгласно чл.34, ал.8, т.1 от Наредбата за пенсиите и социалното осигуряване наследствените пенсии се изплащат на учениците, имащи право да положат държавни зрелостни изпити до съответната дата на втория зрелостен изпит, определена със заповед на министъра на образованието; към момента жалбоподателката е редовен ученик в 12 клас на българско училище и има право да положи Д. след завършване на 12 клас. Подробно излага мотиви във връзка с твърденията си.

В съдебно заседание поддържа подадената жалба и моли за отмяна на оспореното решение на директора на ТП на НОИ С.-град, както и разпореждане №034430/95/23.12.2022г. на длъжностно лице по ПО.

Ответната страна – директора на ТП на НОИ С.-град чрез процесуалния си представител юрк.М. изразява становище за неоснователност на жалбата и за законосъобразност на оспорения административен акт.

Административен съд София град, III отделение, 10 състав, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Т. Т. А. получава наследствена пенсия, отпусната с разпореждане № [ЕГН] от 03.05.2017г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване към ТП на НОИ С.-град, считано от 01.05.2017г. С разпореждане №[ЕГН] от 01.11.2017г. е поправено предходното разпореждане, като е отпусната наследствена пенсия за инвалидност поради общо заболяване, считано от 12.04.2017г.

Във връзка с отпусната стипендия по програма, спонсорирана от правителството на САЩ, жалбоподателката провежда едногодишно обучение в САЩ, в американско средно училище Ripon H. S., P., U., като заминава на 19.08.2021г. и се завръща в България на 14.06.2022г. За обучението е издаден сертификат и справка за получените оценки, като видно от писмо на Регионално управление на образованието С.-град изх.№РУО1-43736/14.12.2022г. представеният документ от американското училище не е признат за завършено средно образование;

За времето на пребиваването и обучението си в САЩ жалбоподателката е със статут на ученичка в 12 клас през учебната 2021/2022г. в самостоятелна форма на обучение в 32 Средно училище с изучаване на чужди езици „С. К. О.“, по силата на Заповед № 2745/14.09.2021г. и считано от 15.09.2021г.

С вх.№ 3006-21-244/01.02.2022г. Т. А. представя служебна бележка № 562/01.02.22г., издадена от 32 СУИЧЕ „Св.К. О.“, в която е посочено, че тя ще се яви на изпити за завършване на 12 клас през месец юни 2022г., съгласно молба вх.№ 1040/01.02.2022г., подадена от родител.

С вх.№3007-21-137/05.07.2022г. до НОИ е подаден документ, издаден от Рипонска гимназия, У., САЩ за взет 12 клас от Т. А..

С разпореждане № 034430/58/12.08.2022г. на длъжностно лице по ПО, наследствената пенсия за инвалидност поради общо заболяване на А. е прекратена, считано от 07.07.2022г. с позоваване на издадения документ вх.№ 3007-21-137/05.07.2022г, издаден от Рипонската гимназия.

Със заявление от 20.09.2022г. А. отправя молба до директора на ТП на НОИ за възобновяване на наследствената пенсия, представяйки удостоверение изх.№ 37/16.09.2022г. от 32 СУИЧЕ, че е редовна ученичка 12 клас за учебната 2022/2023г.

С Разпореждане № [ЕГН]/77/21.10.2022г. на длъжностно лице по ПО ѝ е отказано възстановяване. С жалба вх.№ 1023-21-3621 от 01.11.2022г. А. обжалва разпореждането, като прилага сертификат за обучението си в Рипонската гимназия и официален препис от оценките в гимназията.

След изискването на информация от 32 СУИЧЕ „Св.К. О.“ /писмо изх.№ 460/02.12.2022г./ и представено писмо от Регионално управление на образованието С.-град /писмо изх.№ РУО1-43736/14.12.2022г./, длъжностното лице по ПО е издало Разпореждане №034430/95/23.12.2022г., с което е отменено Разпореждане 034430/58/12.08.2022г. за прекратяване на наследствената пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Т. Т. А.. Със същото Разпореждане прекратяването е постановено да бъде от 15.09.2021г.; посочено е, че относно надвзетата сума от пенсия длъжностното лице по пенсионно осигуряване ще се произнесе допълнително.

За да постанови Разпореждане №034430/95/23.12.2022г., длъжностното лице се е позовало на горепосоченото писмо на 32 СУИЧЕ „Св.К. О.“, съобразно което А. е

била на самостоятелна форма на обучение през учебната 21/22 година и не се е явила на нито един изпит, като на 05.07.2022г. е подала молба за продължаване на обучението си в 12 клас през учебната 22/23 година и с решение на Педагогическия съвет и протокол № 17/05.07.2022г. е преминала от самостоятелна форма на обучение в дневна.

Процесното разпореждане е обжалвано от Т. А. пред директора на ТП на НОИ С.-град, като с Решение № 2153-21-31 от 31.01.2023г. жалбата е оставена без уважение като неоснователна. Административният орган е приел, че след като документът от Рапонската гимназия не се приравнява на завършено средно образование и че Т. А. не се е явила на нито един изпит за 12 клас, то същата не може да се приема за учаща в 32 СУИЧЕ „Кл.О.“ за учебната 2021/2022г., поради което правилно е отменено издаденото разпореждане за прекратяване на наследствената пенсия относно датата на прекратяване и е постановено ново разпореждане за прекратяване на наследствената пенсия от началото на учебната 21/22- 15.09.2021г.; позовал се е на чл.112, ал.3 от Закона за предучилищното и училищното образование, като е направил извод, че за да се счете един ученик за учащ при самостоятелна форма на обучение, следва да се е явил на поне един изпит през цялата година за завършване на класа, независимо от коя сесия.

При така установената фактическа обстановка Административен съд София-град, 10 състав направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК, от надлежна страна и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е и основателна.

Съгласно чл. 168, ал.1 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), приложим на основание чл. 118, ал. 2 от КСО, съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 – дали актът е издаден от компетентен орган, дали са спазени материалноправните и административнопроизводствените правила; дали актът е издаден в писмена форма и дали същият е съобразен с целта на закона.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО – директора на ТП на НОИ С.-град, в кръга на правомощията му, като е спазена изискуемата писмена форма при спазване на процесуалните правила.

С оспореното в настоящото производство решение на директора на ТП на НОИ С.-град е потвърдено разпореждане № 034430/95 от 23.12.22г. на длъжностното лице по ПО, с което на основание чл.96, ал.1, т.4 и чл.99, ал.1, т.1 от КСО се признава обстоятелството, че Т. А. не е завършила средното си образование в САЩ (каквото значение е придадено на представения сертификат от Рапонската гимназия в предходното, отменено разпореждане), като същевременно наследствената й пенсия за инвалидност поради общо заболяване е прекратена, считано от 15.09.2021г. (отново във връзка с обучението в САЩ и невъзможността А. да изпълни изискванията за самостоятелната форма на обучение в 32 СУИЧЕ през учебната 21/22г.)

Неправилно административният орган е приел, че е налице основание за прекратяване на наследствената пенсия за ИОЗ на жалбоподателката, считано от 15.09.2021г.,

поради неприемането ѝ за учаща през учебната 2021/2022г.

Съгласно чл. 82, ал.1 от КСО децата получават наследствена пенсия до навършване на 18-годишна възраст, а ако учат – до края на обучението си, но не по-късно от навършване на 26-годишна възраст, както и над тази възраст, ако са се инвалидизирали до 18 съответно до 26-годишна възраст. В случая е налице втората хипотеза по чл. 82, ал. 1 от КСО.

От друга страна, в чл. 96 от КСО са посочени основанията за прекратяване изплащането на пенсии, като в т.2 от същата разпоредба е посочено, че пенсията се прекратява с навършване на определената в закона пределна възраст за получаването на същата, а в т.4 – когато отпадне основанието за изплащането ѝ.

Според административния орган А. не е била учаща през учебната 2021/2022г. след като е преминала в самостоятелна форма на обучение и не се е явила на нито един изпит през цялата година.

Такива изисквания нормативната уредба не поставя, още по-малко чл.112 от Закона за предучилищното и училищното образование, на който се е позовал административния орган, дефинира такава хипотеза на отпадане основанието за изплащане на пенсията.

Съгласно чл. 34, ал.1,т.1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) деца, които учат след навършване на 18-годишна възраст по смисъла на чл. 82, ал.1 КСО са ученици, които продължават образованието си след навършване на 18-годишна възраст в училищата, създадени по реда на отменения Закон за народната просвета или по Закона за предучилищното и училищното образование, както и социални учебно-професионални заведения, създадени с Постановление № 63 на Министерския съвет от 1991 г. за образуване на социални учебно-професионални заведения за квалификация и преквалификация на лица с намалена трудоспособност (обн., ДВ, бр. 32 от 1991 г.; изм., бр. 68 от 1991 г.), независимо от степента и формата на обучение; те установяват това обстоятелство в началото на всяка учебна година с документ от съответното учебно заведение;

Съгласно ал.5 на същия член лицата, които са прекъснали обучението си, с изключение на тези по ал. 2, не се считат за учащи и нямат право на наследствена пенсия от началото на прекъснатия семестър, освен ако в заповедта на ректора не е посочена друга дата. Лицата, които са отписани или отстранени от учебното заведение, нямат право на наследствена пенсия от датата, посочена в заповедта на ректора, а ако такава не е посочена - от датата на заповедта.

Макар и горепосочената разпоредба да използва дефиниции, относими за висшето образование, с оглед систематичното ѝ място, тя е относима и за училищата по Закона за предучилищното и училищното образование.

Т. А. следва да се счита за учаща през учебната 2021/2022г., тъй като не е прекъсвала обучението си. Видно от писмо изх.№ 460/02.12.2022г. на 32 СУИЧЕ „Св.К. О.“ е била със статут на ученик при самостоятелна форма на обучение и тъй като не се е явила на нито един изпит по общообразователна подготовка и професионална подготовка, след подадена от нея молба е продължила обучението си в 12 клас през учебната 2022/2023 година.

Неявяването на изпити в случая не е довело до прекъсване на обучението и загубване статута на учащ. Съгласно чл.173, ал.1 от Закона за предучилищното и училищно образование ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас. Съответно, съобразно ал.2 на същата разпоредба ученик се

отписва от училището: 1. се премества в друго училище; 2. се обучава в дневна, вечерна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца; 3. се обучава в самостоятелна, индивидуална, дистанционна или задочна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

Безспорно, жалбоподателката А. не попада в нито една от горепосочените хипотези за загубване статута на учащ, административен акт за отписването ѝ от 32 СУИЧЕ не е издаван, а издаденият такъв- Заповед №2745/14.09.2021г. е за продължение на обучението ѝ при промяна на неговата форма.

Следователно, към 15.09.2021г. не е настъпило основание за прекратяване изплащането на наследствена пенсия на жалбоподателката и на същата се дължи изплащането ѝ до датата на възстановяването ѝ на 15.09.2022г. (адм.орган е посочил, че това е разпоредено с разпореждане № [ЕГН] от 09.01.2023)

По така изложените съображения съдът намира, че жалбата на Т. Т. А. е основателна, като бъдат отменени Решение № 2153-21-31 от 31.01.2023г. на директора на ТП на НОИ С.-град и потвърденото с него разпореждане № 034430/23.12.2022г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ С.-град.

На основание чл. 173, ал.2 от АПК преписката следва да бъде върната на административния орган за издаване на нов административен акт за изплащане на наследствена пенсия за инвалидност поради общо заболяване на Т. Т. А., считано от 15.09.2021г.

Водим от горното и на основание чл. 118, ал. 2 КСО във връзка с чл. 172, ал.2, предл.2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 10 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалбата на Т. Т. А. Решение № 2153-21-31 от 31.01.2023г. на директора на ТП на НОИ С.-град и потвърденото с него разпореждане № 034430/23.12.2022г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ С.-град.

ВРЪЩА преписката на административния орган за издаване на административен акт в 14-дневен срок при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от съобщението и от изпращането на страните на препис от решението, че е изготвено.